

dunajskih ulicah z iznajdbo avtomobila na bencinski pogon. Ker je njegov voz povzročal preveč ropota, mu je dunajska policija prepovedala vožnje. Leta 1883 sta zgradila Benz in Daimler prve avtomobile po vzorcu dunajskega mehanika. Še le sedaj nameravajo Markusu postaviti na Dunaju spomenik.

Prvo letalo na pogon z motorjem je zgradil izdelovatelj glasovirjev Viljem Kress. Prvi tozadevni poskus v Tullnerbachu se je ponesrečil, a že tedaj so se izjavili strokovnjaki, da bo njegova iznajdba odločilna na polju letalstva. Nadaljne poskuse z letalom na motor je moral Kress ustaviti, ker ni posedal denarja.

*

„Nedelja“.

Vsi naročniki »Slov. Gospodarja« do bodo danes brezplačno na ogled list »Nedelja«. Zato si jo oglejte, zato jo prečitajte vsi!

Vsebina.

Vsaka številka »Nedelje« obsega najmanj 16 strani in ima vsakokrat drugačno naslovno sliko. Letno zneso 833 strani in 52 slik. Vsebina »Nedelje« je za vsakega zanimiva. Obsega nedeljski evangelij, razne nabožne članke, zanimivo povest, za razvedrilo odraslim in mladini primerno čtivo. V prihodnjem letu bo še posebno zanimiva vsebina. Poleg evangelija se bo razložil tudi vsakonedeljski list. V članku: »Vprašanja in odgovori« se bodo obravnavale stvari, ki gotovo zanimajo vsakega, pa jim večkrat ne ve prave rešitve. S priloženo številko se je začelo s temi vprašanji in odgovori, in se v tej številki obravnava vprašanje glede stališča napram »Sokolskemu katekizmu«. V podlistku bo zanimiva povest »Dva brata«. Za mladino in deco bo posebno še poskrbljeno. Na novo bo »Nedelja« v prihodnjem letu obravnavala socialna vprašanja, kakor tudi jasno in odločno zavračala vse napade na vero in Cerkev. Z novim letom postane »Nedelja« tudi glasilo katoliške akcije za lavantinsko škofijo.

Ugodnosti naročnikom »Nedelje«.

Poleg lepega in dobrega čtiva nudi »Nedelja« svojim naročnikom še sledeče ugodnosti:

1. Vsak teden izroči Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru enemu izmed naročnikov »Nedelje«, ki se ga izžreba, hranilno knjižico za 100 dinarjev.

2. V vsaki družini, kamor prihaja »Nedelja« na letoletno naročilo, je družinski oče zavarovan za 1000 Din za slučaj smrtne nesreče. Ako torej družinski oče, ki skrbi za svojo družino, ponesreči in vsled tega umrje, dobi družina izplačanih 1000 Din. Za to zavarovanje bo v »Nedelji« izšel poseben pravilnik.

Kdo naj naroči »Nedelje«?

1. Vsi oni, ki hočejo ob nedeljah imeti na razpolago primerno nabožno in zabavno čtivo.

2. Vsi tisti, ki hočejo in morajo imeti glasilo katoliške akcije za lavantinsko škofijo.

3. Vsi tisti, ki zaradi upravičljivih vzrokov ne morejo ob nedeljah k redni službi božji.

4. Vse družine, v katerih je kak bolnik, vsaj za ta čas, ko bolnik ne more hoditi k službi božji.

5. Vsi oni, ki se hočejo udeleževati vsakotedenskega brezplačnega žrebanja za nagrado Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru.

6. Vsi oni, ki morajo imeti življensko nevarno delo, da v slučaju smrtne nesreče, ki žal nikdar ne počiva, dobi njihova družina izplačano podporo.

Kako naročite »Nedelje«?

Vzamete dopisnico in napišete naslov: Uprava »Nedelje«, Maribor, Koroška cesta 5. — Na drugo stran pa: Naročam »Nedeljo« za celo leto ali za pol leta, pošljite mi jo in položnico, da pošljem naročnino. Moj naslov je: . . .

Ali takole: Oglasite se pri domačem župnem uradu in tam jo potem dobivate vsake nedelje.

Ali takole: V vsakem kraju bo gotovo eden, ki bi »Nedeljo« razprodal. Recite mu, naj se prijavi upravi v Mariboru, kjer bo dobil vsa navodila. Zastonj mu tega ne bo treba delati. Potem pa bo lahko vsak pri njem »Nedeljo« kupoval.

Kaj pa stane »Nedelja«?

Tako po ceni lista res ne najdete kmalu! Za mesečno 2 Din, kar damo siromaku, dobite vsak teden list na 16 straneh z zanimivo in pestro vsebino. Najbolje store oni, ki plačajo letoletno naročnino 24 Din, ker potem nimajo več skrbi celo leto ne, da so deležni za varovanja, ki je namenjeno ki je namenjeno letoletnim naročnikom. Posamezna številka stane 1 Din.

Naj ni pri Vas nedelje brez »Nedelje«!

Povišanje carine na kmetijske pridelke.

Kmetijska kriza, ki je zavladovala po svetu, je nastopila tudi v naši državi. Proti njej je vlada med drugimi ukrepi tudi posegla po zvišanju carin za kmetijske pridelke. Dejstvo je, da kljub velikim kmetijskim proizvodnjam še vedno veliko uvažamo: lansko leto smo uvozili koruze za 48 milijonov D, krompirja za 36, zelja za 2 milijona D. Da se tak uvoz prepriči, so zvišane uvozne varine na te predmete. Kar se pa tiče žita, pomenijo zvišane carine zaščito cen kmetijskih proizvodov in osamosvojitve domačega trga. Le pri tako visokih carinah je mogoče cene na domačem trgu dvigniti. Seveda je vprašanje, ali bo ta dvig prišel v korist producentom (kmetom), zakaj veliko blaga imajo v rokah trgovci, ki bi imeli največjo korist od povišanja cen. Tako so zvišane carine za pšenico in rž od 2.50 na 5 zlatih Din za 100 kg (torej znaša sedanja carina 55 par

na 1 kg, ker je treba pomnožiti zlate dinarje z 11). Carina za ječmen in oves se je zvišala od 1.50 na 3 zlate Din, za koruzo od 1.25 do 2.50, za zelje od 6 na 10, za česen in čebulo od 3.50 na 10, za krompir od 2 na 6, za fižol od 7.50 na 15, za grah od 10 na 20, za slanino in salo od 30 na 60, za mast pa od 60 na 120 zlatih dinarjev za 100 kg. Da se prepriči uvoz drv v obmejne kraje, je bila povišana tudi carina na uvoz drv za kubični meter od 0.25 na 0.50, za 100 kg pa od 0.05 na 0.10 zlatih Din. Izredne važnosti pa je določba v novih določbah k carinskemu zakonu, da je uvoz strojev- orodja- elektrotehničnih predmetov itd., če se ne izdelujejo v državi, prost carine. Ravno tako je carine prost uvoz materijala za izdelavo in popravilo strojev, razen če se izdeluje v državi ta materijal. To je izredno važna določba za naše kmetijstvo, ki se bo sedaj veliko lažje moderniziralo in nabavilo potrebne stroje.

Laško. V torek dne 11. novembra je bil tukaj običajni Martinov sejm. Prignali so krog 500 glav goveje živine. Kupčij se je sklenilo zelo malo, prodane ni bilo niti 5 odstotkov živine, ker ni bilo kupecev. Kmetje so morali odgnati živino domov. Tudi so cene zelo padle; vse, kar mora kmet kupiti, pa je drago. Kava, sladkor, obutev, usnje, petrolej, vsi ti predmeti so obdržali svojo ceno, rabijo se pa tudi v kmetijski hiši. Našemu kmetiskemu stanu grozijo črni dnevi, ko bo zopet zapel boben po naših kmetijskih vaseh kot je pel pred 40 ali 60 leti. Hudo prizadenejo naše kmetstvo ljudstvo davčna bremena; že menda 30 let niso naši kmetje plačali davkov s tako veliko težavo kot letos. Edino, kar ima kmet letos prodati v našem kraju, je živina, katera pa nima kupecev tudi ne po nizki ceni. Priznani živinorejci so celo leto krmili vole zastonj, oziroma za izgubo. Ali ni obupno za nas kmete, ako niso slučajni, ampak redna prikazen, da smo spomladi kupili vole, celo leto jih krmili, sedaj pa namesto kakih 3000 Din prireje, pa 1000 do 2000 Din izgubel!

*

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje:

V Kamnici pri vinogradu imam vrč za zelenjavo. Letošnjo jesen se je naselil v vrtu pod zemljo meni nepoznan škodljivec, ki je izpodjedel salato, peteršil, zelen in korenje. Pri salati in sploh pri omenjeni zelenjavi so bile korenine tako izpodjedene, da, ko je hotel izpuliti viničar zelen ali korenje, mu je ostalo le zelenje v roki, peresca od salate pa so sploh razpadla po tleh. Škodljivec pušča za seboj kot prst debele podzemeljske hodnike. Glodačina pa se ni pritaknil paprike, ne paradiznikov in ne ohrovt. Treba je pripomniti, da omenjeni škodljivec ni bramor. Viničar pripoveduje, da je na vrtu večkrat naletel na močerada, ki so tjakaj pribežali iz gozda po deževju. Enkrat je videl, kako nekaj miglja pod zemljo, zamahnil je z motiko in ubil je navadnega močerada. Prosim za pojasnilo, za kakega vrtnega škodljivca gre v omenjenem slučaju in kako ga je mogoče uničiti ali pa vsaj pregnati.

Odgovor:

Ta škodljivec je voluhar. Voluhar spada med vrsto miši in je v resnici